

YHTEISÖLLISET IKÄYSTÄVÄLLISET KYLÄT

COMMUNAL AGE-FRIENDLY VILLAGES

KILPAILUN LIITEMATERIAALI
COMPETITION APPENDIX

YHTEISÖLLISYYTTÄ EDISTÄVÄT IKÄYSTÄVÄLLISET KYLÄT COMMUNAL AGE-FRIENDLY VILLAGES

Yhteisöllisyyttä edistävät ikäystävälliset kylät -hankkeen päätavoite oli Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ikäystävällisyyden edistäminen. Hankkeessa oli mukana monialainen kehittäjäryhmä sekä laaja osallistujajoukko palveluntuottajia ja henkilöstön, asiakkaiden, käyttäjien ja muiden sidosryhmien edustajia.

Hankkeessa tuotettiin kaksi vaihtoehtoista ikäystävällisen kylän konseptia: tarkastelussa olivat urbaanimpi Hakunilan alue sekä maaseutumainen Katrinebergin alue. Konsepteja voidaan hyödyntää erityisryhmien asumisen, palveluiden ja rakennetun ympäristön suunnittelussa. Konseptit sisältävät ideoita, suunnitteluohjeita ja periaatteita tulevia asuinalueita ja palveluita varten. Pääsääntöisesti ikääntyneitä hyödyttävät ratkaisut, kuten esteettömyys, kohtaamispaikat ja kävelyn rohkaiseva turvallinen ympäristö, hyödyttävät kaikkia käyttäjäryhmiä, mutta ikääntyneille nämä tekijät voivat olla kynnysehto arjessa pärjäämiselle.

Seuraaville sivuille on liitetty hankkeen tuloksena tuotettuja ideakortteja sekä kyselytuloksia.

The main objective of the Communal Age-friendly Villages project was to promote the age-friendliness of the Wellbeing Services County of Vantaa and Kerava. The project involved a multisectoral development team as well as a wide range of participants from service providers and representatives of personnel, customers, users and other stakeholders.

The project produced two alternative concepts for age-friendly villages: the urban Hakunila area and the rural Katrineberg area. The concepts can be used in the planning of housing, services and the built environment for special groups. The concepts include ideas, design guidelines and principles for future residential areas and services. As a rule, solutions that benefit older people, such as accessibility, meeting places and a safe environment that encourages walking, also benefit all user groups. However, for older people, these factors can be a threshold condition for managing in everyday life.

The following pages include the idea cards and survey results produced by the project.

Yhteisöllisyyttä edistävät ikäystävälliset kylät -hankkeessa toteutettujen työpajojen ja verkkokyselyn pohjalta kootut ikäystävällisen asumisen tavoitteet.

Asuminen

Kotona asuminen on mieleisintä elämän loppuun asti

Pariskunnat ja elämänkumppanit haluavat asua yhdessä riippumatta siitä, tarvitseeko toinen enemmän tai vähemmän hoitoa tai palveluita

Ikäihmiset mukaan suunnitteluun

Mitä ikäystävälliseen asumiseen voisi kuulua?

1. Asuinalue tarjoaa eri elämänvaiheisiin eri asumismuotoja
2. Kotona asuminen on mieluisinta elämän loppuun asti
3. Esteettömyys ykkösenä sekä asunnoissa että ulkona kaduilla ja pihoilla
4. Rauhallinen ympäristö
5. Tarjolla on yhteisiä tiloja, joissa tavata muita
6. Pariskunnat saavat olla yhdessä

Palvelut

Proaktiivisuus: toimintakyvyn ja liikkumisen ylläpito

Osallisuuden ja vahvuuksien tukeminen

Tunnustetaan ihmisen arvo

Mitkä seuraavista ovat lähipalveluita, joiden pitäisi löytyä n. 500 metrin etäisyydeltä?

1. Ruokakauppa
2. Julkisen liikenteen pysäkki
3. Apteekki
4. Ulkoilualue
5. Terveysasema
6. Aluekeskus jossa virikkeellistä toimintaa ja tapaa muita
7. Virkistysalue, puisto, istutuksia, lähiluontoa

Ympäristö

Vantaalla ja Keravalla asuvien yhteys luontoon on vahva riippumatta asuinpaikasta

Esteettömyys

Kestävä kehitys

Turvalliset tilat

Mitä ikäystävälliseen ympäristöön kuuluu?

1. Talvella liukkauden esto ja lumen ja sohjon poisto, jotta rollaattorilla ja pyörätuolilla pääsee liikkumaan
2. Riittävä valaistus kulkureiteille
3. Kulkuväylät ovat avoimia ja esteettömiä. Väylät myös pidetään esteettöminä
4. Reittien varrella on runsaasti levähdyspaikkoja: levennyksiä, kaiteita, penkkejä
5. Luonto on lähellä ja helposti saavutettavissa, metsää, kallioita, vettä

Age-friendly housing objectives compiled on the basis of workshops and an online survey carried out in the Communal Age-friendly Villages project.

Housing

Living at home as long as possible is preferred

Couples and life partners want to live together regardless of whether one of them needs more or less care or services.

Involving older people in planning

What might age-friendly living involve?

1. The residential area offers different types of housing for different stages of life
2. Aging in place is preferred
3. Accessibility is key in both housing and outdoors on the streets and in yards and gardens.
4. Peaceful environment
5. Availability of common spaces where you can meet others
6. Couples can stay together

Services

Proactivity: maintaining functional capacity and mobility

Supporting participation and strengths

Recognising the value of people

Which of the following are nearby services that should be found within approximately 500 m?

1. Grocery shop
2. Public transport stop
3. Pharmacy
4. Outdoor recreation area
5. Health station
6. Regional centre with stimulating activities and meetings with others
7. Recreation area, park, plantations, local nature

Environment

The connection of residents of Vantaa and Kerava to nature is strong regardless of their place of residence

Accessibility

Sustainable development

Safe spaces

What does an age-friendly environment involve?

1. In winter, anti-slippage treatment and removal of snow and slush allow movement aided by stationary walkers and wheel-chairs.
2. Adequate lighting for access routes
3. Routes are open and accessible. Routes are also kept accessible.
4. There are plenty of resting places along routes: lay-bys, railings, benches
5. Nature is close by and easily accessible: forests, cliffs and water

Ikäystävällinen kaupunkitila

on esteetön ja turvallinen. Kaupunkiympäristö on sekoittunutta ja elävää. Asumismuotoja on tarjolla eri elämänvaiheisiin ja eri-ikäisille. Katu- ja puistotilat pidetään kunnossa. Kulkutiet on valaistu ja ympäristöstä löytyy maamerkkejä, joiden avulla voi suunnistaa. Lähialueella on mahdollisuus ulkoiluun ja saada kontakteja luontoon. Vanha kulttuurimaisema herättää muistoja.

Yhteiset tilat sisällä ja ulkona tarjoavat elämyksiä ja mahdollistavat sosiaalisia kontakteja. Tilat muuntuvat monenlaiseen toimintaan, jolloin niiden käyttöaste on korkea.

Tavoite: Esteettämiä monikäyttöisiä tiloja löytyy läheltä ja niiden varaaminen on helppoa. Liikkuminen on helppoa, reitit ovat esteettämiä ja ne pidetään kunnossa kesällä ja talvella.

Ratkaisu: Yhteisiä kokoontumistiloja: puistot, piha-alueet, aulat, viherhuoneet, monitoimitilat, kauppa- ja palvelukeskukset. Esteettämiä reittejä, katualueiden kunnossapito, riittävästi penkkejä reittien varrella.

Sairaalanrinteen terveystie

Kajaanissa, Kainuun keskussairaalan läheisyydessä, on 120 metriä pitkä puurakenteinen laavulle johtava esteetön reitti. Laavulla on nuotiopaikka ja istuimia. Reitin varrella on puurakenteinen levähdyspaikka, jossa on istuimet sekä opaste aistiharjoitusten tekemiseen.

Kuva: Kainuun hyvinvointialue.

Seutulan VPK:n talo, Vantaa

Seutulan VPK on perustettu vuonna 1910 ja talon juhlatila on 1920-luvulta. Tila toimii edelleen juhlien ja tilaisuuksien järjestyspaikkana. Seutulan VPK:n toiminta tukee alueen yhteenkuuluvuuden tunnetta ja kulttuuriympäristö vahvistaa alueen identiteettiä. Rakennus toimii myös maamerkinä. Kuva: Noora Laak.

Age-friendly urban space

is accessible and safe. The urban environment is mixed and vibrant. Forms of housing are available for different stages of life and people of different ages. Streets and parks are maintained. Access roads are illuminated and there are landmarks in the surroundings to aid navigation. There is an opportunity for outdoor activities and contact with nature in the nearby area. The old cultural landscape evokes memories.

Shared spaces indoors and outdoors provide experiences and enable social connections. Facilities are adjustable for a wide range of activities, resulting in a high utilisation rate.

Objective: Accessible, multi-purpose spaces are nearby and easy to book. Getting around is easy, the routes are unobstructed and maintained in both summer and winter.

Solution: Shared meeting spaces: parks, courtyards, lobbies, green rooms, multi-purpose spaces, shopping and service centres. Accessible routes, maintenance of street areas, enough benches along the routes.

Health-promoting forest on the hospital ridge

In Kajaani, near the Kainuu Central Hospital, there is a 120-metre trail of wheelchair accessible duckboards. The trail leads to a lean-to that has a campfire site and seating. There is a wooden resting area along the trail with seating and an information sign for performing sensory exercises. Image: Wellbeing Services County of Kainuu.

Seutula volunteer fire brigade building, Vantaa

The Seutula volunteer fire brigade was founded in 1910, and the building's banquet room is from the 1920s. The space still serves as a venue for parties and events. The activities of the Seutula volunteer fire brigade support a sense of belonging in the area, and the cultural environment strengthens the identity of the area. The building also serves as a landmark. Image: Noora Laak.

Omannäköinen elämä

- Alueen ja suvun historia ja maisema voimavarana
- Kuulluksi tuleminen ja osallistuminen päätöksentekoon

Katriinan sairaalan nykyinen käyttö päättyy näillä näkymin 2020-luvun lopulla. Alueella mietitään uusia kehittymismahdollisuuksia ja selvitetään raameja alueen täydennysrakentamiselle kulttuurimaiseman ja luonto-arvojen osalta kestävällä tavalla.

Tulevaisuuden kannalta on tärkeää kuulla asukkaita. Sosiaalisten suhteiden kehittyminen, sukupolvien välinen kanssakäyminen, esteettömät liikkumis- ja harrastusmahdollisuudet ja luonnon mukanaan tuoma voimaantuminen takaavat omannäköisen vahvan elämän.

Laaja pelto- ja metsämaisema

- Katrinebergin kartanon puutarha ja eläinpiha
- Etappeja, pieniä keitaita pitkien kevyenliikenteen väylien varrelle

Luonto ja ympäristö tuovat hyvinvointia, iloa ja ylläpitävät aktiivisuutta. Alueella asuvilla on vahva paikkatuntemus, johon linkittyy sosiaaliset suhteet. Toisaalta on ulkopuolelta tulevia uhkakuvia, joissa ympäristöä ei arvosteta ja sosiaaliset suhteet vähenevät.

Työpajassa Tammirinteen ja VPK:n välinen alue ehdotettiin suojeltavaksi ja sinne luontopolku. Yhteisöllinen viljelmä sopii esimerkiksi Katrinebergin puutarhan läheisyyteen. Vantaanjoen peltomaisema on alueen rikkaus. Asuminen ja muu rakentaminen tulisi sopeuttaa ympäristöön.

A life suitable for personal preferences

- Local and family history and the landscape as a resource
- Being heard and included in decision-making

The current use of Katriina Hospital is expected to end in the late 2020s. New development opportunities for the area are being considered, exploring frameworks for infill construction of the area in a way that is sustainable in terms of the cultural landscape and natural values.

For the future, it is important to consult the residents. The development of social relationships, inter-generational interaction, accessible opportunities for mobility and hobbies, and the empowerment brought about by nature ensure a good life suitable for personal values and preferences.

Extensive field and forest landscapes

- Katrineberg Manor garden and petting zoo
- Stopping points, small oases along long pedestrian and bicycle routes

Nature and the environment bring wellbeing and joy and help maintain physical activity. People living in the area have a strong knowledge of the place, to which social relationships are linked. On the other hand, there are external threat scenarios where the environment is not valued and social relationships are diminished.

In a workshop, the area between Tammirinne and the volunteer fire brigade building was proposed to be protected and a nature trail built there. A communal farm could be placed, for example, near the Katrineberg garden. The agricultural landscape of the Vantaa River is one of the strong points of the area. Housing and other construction should be adapted to the environment.

